

Beslutningsforslag nr. **B 16**

Folketinget 2017-18

Fremsat den 12. oktober 2017 af Jakob Sølvhøj (EL), Stine Brix (EL), Henning Hyllested (EL), Christian Juhl (EL), Finn Sørensen (EL) og Nikolaj Villumsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om et loft over antal elever i en folkeskoleklasse

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2017 at fremsætte de nødvendige forslag, der indfører et loft på 24 elever i en folkeskoleklasse.

Bemærkninger til forslaget

Antallet af elever i en gennemsnitlig dansk folkeskoleklasse har siden 2009 været støt stigende. Tal fra Danmarks Statistik viser en stigning i den gennemsnitlige klassestørrelse fra 20,1 i 2009 til 21,6 i 2016. Samtidig viser de kommunale nøgletal, at antallet af elever, der går i store klasser (defineret som klasser med 25 elever eller mere), er vokset kraftigt i samme periode – fra 91.907 elever i skoleåret 2009-10 til 136.927 elever i skoleåret 2016-17. Herudover er antallet af elever pr. lærer også steget støt i tilsvarende periode (»Flere tolærerordninger – væk med store klasser og lange skoledage«, Enhedslistens velfærdsudspil på folkeskoleområdet, august 2017).

Antallet af elever i en skoleklasse er fastsat i folkeskolelovens § 17, stk. 1, hvor det fremgår, at elevtallet i grundskolens klasser normalt ikke ved skoleårets begyndelse må overstige 28. Kommunalbestyrelsen kan dog i særlige tilfælde tillade et højere elevtal i grundskolens klasser, dog ikke over 30.

Det er Enhedslistens opfattelse, at stigningen i antallet af elever i klasserne er en betydelig forringelse af kvaliteten og undervisningsmiljøet i den danske folkeskole. Der er ganske enkelt for mange elever i klasserne. Det giver mindre tid til det enkelte barn, mere uro i klasserne og dårligere mulighed for at tilse det enkelte barns behov i undervisningen. De årlige nationale trivselsmålinger viser også, at mange elever oplever støj og uro i klasserne som en stor udfordring. Andre undersøgelser viser, at klassestørrelser har betydning for både elevernes trivsel og resultater i skolen. Eksempelvis har et studie fra VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd (tidligere KORA - Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning) påvist, at færre elever i klassen giver bedre karakterer. Herudover har størrelsen på en klasse betydning for lærernes arbejdsmiljø (»Class-size effects in secondary school«, Karl Fritjof Krassel og Eskil Heinesen, KORA, 2014).

Bureau 2000, som har lavet beregninger for Enhedslisten i forbindelse med velfærdsudspillet, skønner, at mere end en fjerdedel af de danske skoleelever går i en klasse med flere end 24 elever. Enhedslisten mener, at de meget store klasser i den danske folkeskole utvivlsomt har bidraget til, at forældrene i stor stil fravælger den danske folkeskole til fordel for at sende deres børn i privatskole. Således er andelen af elever, der går i privatskoler, steget med over 25 pct. siden

2009 (»Næsten ingen folkeskoleklasser har over 30 elever«, Danmarks Statistik, den 9. marts 2017, og »Flere tolærerordninger – væk med store klasser og lange skoledage«, Enhedslistens velfærdsudspil på folkeskoleområdet, august 2017).

Derfor foreslår Enhedslisten, at loftet for klassestørrelsen nedsættes til 24 elever. Loftet på 24 elever i klasserne kan f.eks. indføres med en overgangsperiode på 4 år. Det er naturligt at indfase den maksimale klassestørrelse, så klasser, der er for store, ikke skal tvangsdeles, men at alle nye 0.-klasser maksimalt har 24 elever, og at kommunerne i et vist omfang undlader at tage nye elever ind i store klasser, hvis en elev rejser. Kommunerne vil med dette udgangspunkt kunne udarbejde en plan for, hvordan man over en 4-års periode kan nå en maksimal klassekvotient på 24 elever. Der vil være forskellige løsninger fra kommune til kommune, bl.a. afhængigt af den forventede udvikling i børnetallet i de enkelte skoledistrikter. En indfasning over flere år vil også betyde, at det er begrænset, hvad der skal etableres af nye klasselokaler, især da der ventes et moderat fald i antallet af skoleelever de kommende år.

Enhedslisten foreslår, at en nærmere model for overgangen skal aftales med Folketingets partier.

Udgifter og finansiering

På baggrund af tal fra konsulentbureauet Bureau 2000 skønnes beslutningsforslaget med en 4-årig indfasning at medføre et behov for at ansætte 832 ekstra lærere årligt frem mod 2021, hvilket leder til en stigning i lønudgifterne på 425 mio. kr. årligt frem mod 2021. Det svarer til i alt 3.335 ekstra lærere over 4 år, svarende til et løft på 1.728 mio. kr. over 4 år (»Flere tolærerordninger – væk med store klasser og lange skoledage«, Enhedslistens velfærdsudspil på folkeskoleområdet, august 2017).

Enhedslisten foreslår, at loftet over klassekvotienten finansieres ved målrettet at anvende det såkaldte økonomiske råderum, som af regeringen er skønnet til 15 mia. kr. i 2021 og 35,5 mia. kr. i 2025. Alternativt har Enhedslisten peget på, at man kan finansiere bedre velfærd, ved at arbejdsmarkedsbidrag ikke kan fradrages i grundlaget for topskatten og ved at genindføre en formueskat på store formuer.

Skriftlig fremsættelse

Jakob Sølvhøj (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et loft over antal elever i en folkeskoleklasse.

(Beslutningsforslag nr. B 16)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.